

יהי אור השלם יוח:

- אבותינו במצרים לא הזכירו בפלאותיהם לא זכר אור רב הסודות והיו על ידם בסוד.
- וישע ח' ביום ההוא או ישרא'ל מיד מצרים וזו א שאל את מצרים מר עיל שפת הים:
- ויקח שש מאות רבב כד' וכול רבב מצרים ועל לשם על כל:
- שמות יד:
- ויעצקו בני ישראל א י ו כי חשבת אותם רב: רכ' רבאל לו ודא לחץ או בני ישראל בחוקה ע: וירם שנה:

ערכי פסחים פרק עשירי פסחים

מסורת הש"ס

18) שנת ג' חולין קמ"ג.
 19) פרסין ט"ו. ג) חולין קמ"ג.
 כ"ג) ד' ריה ח' פ"ט.
 ס) שנת לו. א) ואלו מלת אחר טעמי הדפוסים.
 1) ובקרא מבי מרן.
 ח) ור"ש כרי ל"ג.
 ט) ור"י כרי יוסף ל"ג.
 י) דל"ג. ו) דל"ג. ג) ואלו קודם ד"ה ואמת. ז) קריתא.
 ט"ז) ויע"פ חוקמות לעיל.
 73) ד"ה כל ומקמות חגיגה יב' ד"ה משק"ג.

מוסף רש"י

כך מצריים עוליהם בעצ אחר. רמזנו ממנו וידברו אחריו. ששוח יד' ח' בעיקרי בריש. קריית כל"ג. חולין כ"ג. אע"פ שדלה אבי במצות. נהן כעוטים שאין זמיותם מביקשן למהות להם מוחסם. לך אני ולי נאה להושיע. להטות כלפי חסד ר"ה י"ז.

רבינו חננאל

ורגינו וימרו על ים בים סוף ישראל שבאותו הדור קטני אמנה היו אסור כשם שאנו עולין בעצו זה כך המצרים עלו מן הים הארז וכו'. אמרה כנסת ישראל אע"פ שדלה אני מן המצות לי נאה להושיע אהבתי כי ישמע ה' הללו את ה' כל יום. וכל שכן אנו גבר עלינו חסדו. ורגינו ימרו חסונים מני מצרים. למלך המשיח. לא יאצו ולא יחסן כי ליושבים לפני ה'. זה המקבל מני חבירו כשיבשה.

ואקדיה מכחן. לשדוף את האורקיס אופן לחוך האור דכמיז (דגלגל א) גזברא ח'לך די הסיקו שזיצא דנורא: ואמס' ה' לעולם. פרנסה לדגים: ה"ג כיון דנחיתו כוכבי שמיא עלייהו נחיתו לאקריי נפשיהו כנחל קישון: ואמס' ה' לעולם. שפעה להתפרנס ממנו: שמוני בניך. מרוב טעואתם בגלות: כחולדה זו שדרה בעיקרי כמים.

ואקדיה מכחן ואעשה גם בתוך גם אמר לו הקב"ה רד באותה שעה פתח גבריאל ואמר ואמת ה' לעולם ר' נתן אומר ואמת ה' לעולם דגים שבים אמרוהו כדרב הונא דאמר רב הונא ישראל שבאותו הדור מקמינא אמנה היו וכדרדש רבה בר מרי מאי דכתיב וימרו על ים בים סוף מלמד שהמרו ישראל באותה שעה ואמרו כשם שאנו עולין מצד אחד כך מצריים עולים מצד אחר אמר לו הקב"ה לשר של ים פלוט אותן לבישה אמר לפניו רבש"ע כלום יש עבד שנותן לו רבו מתנה וחוזר ונוטל ממנו אמר לו אתן לך אחד ומחצה שבהן אמר לו רבש"ע יש עבד שחובע את רבו אמר לו נחל קישון יהא לי ערב מיד פלט אותן לבישה ובאו ישראל וראו אותן שנאמר וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים מאי אחד ומחצה שבהן דאילו בפרעה כתיב ישש מאות רכב חמור ואילו בסיסרא כתיב ישע מאות רכב ברזל כי אתא סיסרא [אתא עלייהו בדקרי דפרולא הוציא הקב"ה עליהם כוכבים ממסילות דכתיב] מן שמים נלחמו הכוכבים כיון דנחיתו כוכבי שמים עליהו אקדירו הני דקרי דפרולא נחיתו לאקדורו למיסחי נפשיהו כנחל קישון אמר לו הקב"ה לנחל קישון לך והשלם ערבונך מיד גרפם נחל קישון והשליכן לים שנאמר נחל קישון גרפם נחל קדומים מאי נחל קדומים נחל שנעשה ערב מקדם באותה שעה פתחו דגים שקל ים ואמרו ואמת ה' לעולם אמר רבי שמעון בן לקיש מאי דכתיב ומושיבי עקרת הבית אמרה נכסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע שמוני בניך כחולדה זו הדרה בעיקרי בתים: דרש רבא ר"מא דכתיב אהבתי כי ישמע ה' אמרה כנסת ישראל רבש"ע אימת אני אהובה לפניך בזמן שתשמע קול תחנוני דלותי ולי יהושיע אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע אע"פ שדלה אני במצות לך אני ולי נאה להושיע אמר רב כהנא כשהיה רבי ישמעאל בר' יוסי שלח לו ר' אמור לנו שנים ושלושה דברים שאמרת לנו משום אביך שלח לו כך אמר אבא מאי דכתיב הללו את ה' כל גוים אנבורות ונפלאות דעביד בהדיהו כל שכן אנו הגבר עלינו חסדו (אמר לו) ועוד (חרא) עתידה מצרים שתביא דורון למשיח כסבור אני מקבל מהם אמר לו הקב"ה למשיח קבל מהם אכסניא עשו לבניי במצרים מיד יוסי ואיתו חשבונים מני מצרים נשאה בוש ק"ו בעצמה ומה הללו שנשתעבדו בהן כך אני שלא נשתעבדתי בהן לא כ"ש אמר לו הקב"ה קבל מהם מיד כ"ש תריץ ידיו לאלהים נשאה מלכות [רומי] הרשעה ק"ו בעצמה ומה הללו שאין אחיהן כך אנו שאנו אחיהן לא כ"ש אמר לו הקדוש ברוך הוא לגבריאל געור חית קנה געור חיה וקנה לך עדה דבר אחר געור חית קנה שדרה בין הקנים דכתיב י"כרסמנה חזיר מיעור וזו שדי ירענה אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן געור בחיה שכל מעשיה נכתבין בקולמוס אחד ייעדת אבירים בעגלי עמים ששחמו אבירים בעגלים שאין להם בעלים יימתרפם בריצי כסף שפושטין יד לקבל ממונו ואין עושין רצון בעלים ייפיר עמים קרבות ויחפצו מי גרם להם לישראל שיתפורו לבין אומות העולם קריות שהיו חפצין בהן ועוד שלח לו ג' מאות וששים וחמשה שווקים בכרך גדול של רומי וכל אחד ואחד היו בו שלש מאות וששים וחמשה בירניות וכל בירנית ויברנית היו בו שלש מאות וששים וחמשה מעלות וכל מעלה ומעלה היו בו כדי לזון את כל העולם כולו אמר רבי (ישמעאל) לרבי ואמרי לה (לר) ישמעאל בר יוסי) הני למן לך ולחברך ולחברותך שנאמר ואתנגה קודש לה לא יאצו ולא יחסן כי ליושבים לפני ה' יהיה וגו' מאי לא יאצו תני רב יוסף לא יאצו זה בית אוצר ולא יחסן זה בית גניזה מאי כי ליושבים לפני ה' אר"א זה

רשב"ם

ואקדיה מכחן. לשדוף את האורקיס אופן לחוך האור דכמיז (דגלגל א) גזברא ח'לך די הסיקו שזיצא דנורא: ואמס' ה' לעולם. פרנסה לדגים: ה"ג כיון דנחיתו כוכבי שמיא עלייהו נחיתו לאקריי נפשיהו כנחל קישון: ואמס' ה' לעולם. שפעה להתפרנס ממנו: שמוני בניך. מרוב טעואתם בגלות: כחולדה זו שדרה בעיקרי כמים.

דגבר עלינו חסדו הא עלן לשנומיה: **אנבורות ונפלאות.** דחזוין שעה לי: וקנה. עדת ישראל בין הקנים ביער: חזיר מיער. זה אדום שכתוב בה (ש) אכלה ומדקה ושארף ברגלה רפקה חיה דרכו של חזיר: שכל מעשיה נכתבים בקולמוס אחד. כלו"ה פה אחד להם להרע: מפרסם. ממיר פס פושט יד: בר"ל. כלומר מתנים עם ישראל לעשות לרונם צהוד שזם מקבלים ואין מקיימין דבריהם: זה

ליושלים דכמיז לעיל מינה מהיכלן על ירושלים כך יזילו מלכס שי: געור חיה. אומה הרשעה: וקנה לך עדה. ישראל. ואית דמפרשי מנרים וכוס דכמיז אבירים ולא נהירא דקמס עדה ישראל: קנה. דרש לשון קניס: בין הקנים: ביער דחזיר ביער זו אדום שכתוב בה (א) אכלה ומדקה ושארף ברגלה רפקה זה דרכו של חזיר: נכסבין בקולמוס אחד. כלומר כולן פה אחד להרע לישראל. אם בא ישראל לדון לפנינו כולן ממייבין אוחו מדכמיז קנה ולא כתיב קניס משמע קולמוס אחד: בעגלי עמים. עגלים של כל העולם הפקר שאין להם בעלים: מפרסם. ממיר פס פושט יד: בר"ל. כלומר ממין עם ישראל לעשות לרונם צהוד שהן מקבלין ואין מקיימין דבריהם: בירניים. מגדלים: לחברותך. לחברי חניך: בים אלוירוסין. של מירוש דגן ויהר: ולא יחסן. לשון חסן. זה בית גניזהן של כסף חזק הגנוזין וטמונים צחחק ובחסון: זה

